

Note 4 - Kapitaldekning

Kapitaldekning beregnes og rapporteres i samsvar med EUs kapitalkrav for banker og verdipapirforetak (CRR/CRD IV). SpareBank 1 SMN benytter interne målemetoder (Internal Rating Based Approach) for kredittrisiko. For foretaksporteføljene benyttes Avansert IRB. Bruk av IRB stiller omfattende krav til bankens organisering, kompetanse, risikomodeller og risikostyringssystemer.

Per 31. mars 2024 er samlet minstekrav til ren kjernekapital 14,0 prosent. Kravet til bevaringsbuffer er 2,5 prosent, systemrisikobufferen for norske IRB-A banker 4,5 prosent og den norske motsykliske kapitalbuffer 2,5 prosent. Disse kravene er i tillegg til kravet om ren kjernekapital på 4,5 prosent. I tillegg har Finanstilsynet fastsatt et pilar 2-krav for SpareBank 1 SMN. Fra 31. desember 2023 er dette kravet 1,7 prosent og må tilfredsstilles med minimum 56,25 prosent. I tillegg må banken ha ytterligere 0,7 prosent i pilar 2-krav frem til søknad om justering av IRB-modeller er behandlet.

I henhold til CRR/CRDIV-forskriften kan ikke gjennomsnittlig risikovekt for engasjementer med pantesikkerhet i boligeiendom i Norge være lavere enn 20 prosent. Per 31. mars 2024 er gjennomsnittlige risikovekter over 20 prosent.

Systemrisikobufferen er på 4,5 prosent for de norske engasjementene. For engasjement i andre land skal det aktuelle lands sats benyttes. Per 31. mars 2024 er den reelle satsen for konsern 4,43 prosent.

Motsyklisk kapitalbuffer beregnes på differensierte satser. For engasjementer i andre land benyttes den motsyklisk kapitalbuffersatsen som er fastsatt av myndighetene i vedkommende land. Dersom landet ikke har fastsatt sats benyttes samme sats som for engasjementer i Norge med mindre Finansdepartementet fastsetter en annen sats. Per 31. mars 2024 er både morbank og konsern under unntaksgrensen slik at den norske satsen benyttes på alle aktuelle engasjementer.

Morbank			(mill. kr)	Konsern		
31.12.23	31.3.23	31.3.24		31.3.24	31.3.23	31.12.23
25.150	20.021	23.378	Sum balanseført egenkapital	27.004	24.092	28.597
-1.800	-1.617	-1.761	Hybridkapital inkludert i egenkapital	-1.862	-1.659	-1.903
-812	-467	-808	Utsatt skattefordel, goodwill og andre immaterielle eiendeler	-1.700	-951	-1.625
-2.591	-	-	Fradrag for avsatt utbytte og gaver	-	-	-2.591
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser bokført i annen egenkapital	-691	-1.031	-666
-	-	-	Ikke-kontrollerende eierinteresser som kan medregnes i ren kjernekapital	683	834	679
-	-552	-869	Periodens resultat	-1.084	-778	-
-	147	73	Delårsresultat som inngår i kjernekapitalen (27 prosent (50 prosent) etter skatt av konsernresultat)	285	372	-
-53	-78	-56	Verdjusteringer som følge av kravene om forsvarlig verdsettelse	-76	-95	-72
-412	-258	-348	Positiv verdi av justert forventet tap etter IRB-metoden	-488	-363	-546
-	-	-	Verdiendring på sikringsinstrumenter ved kontantstrømsikring	-4	-4	-4
-350	-281	-350	Fradrag ren kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-268	-460	-278
19.131	16.915	19.258	Sum ren kjernekapital	21.799	19.959	21.589
1.800	1.650	1.800	Fondsobligasjon	2.322	2.073	2.252
-48	-46	-48	Fradrag kjernekapital for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-48	-46	-48
20.883	18.519	21.010	Sum kjernekapital	24.073	21.985	23.793
			Tilleggskapital utover kjernekapital			
2.150	2.000	2.650	Ansvarlig kapital	3.390	2.522	2.822
-216	-209	-214	Fradrag for vesentlige investeringer i finansinstitusjoner	-214	-209	-216
1.934	1.791	2.436	Sum tilleggskapital	3.177	2.313	2.606
22.817	20.309	23.447	Netto ansvarlig kapital	27.250	24.298	26.399

Minimumskrav ansvarlig kapital						
1.256	1.234	1.343	Spesialiserte foretak	1.615	1.469	1.538
904	920	871	Foretak	897	947	931
1.569	1.368	1.583	Massemarked eiendom	3.015	2.587	2.907
124	108	127	Massemarked øvrig	131	111	126
1.485	1.253	1.533	Egenkapitalposisjoner IRB	-	-	-
5.338	4.884	5.457	Sum kredittrisiko IRB	5.658	5.113	5.502
3	3	5	Stater og sentralbanker	5	3	5
95	109	99	Obligasjoner med fortrinnsrett	163	156	153
373	383	364	Institusjoner	276	285	280
110	217	109	Lokale og regionale myndigheter, offentlige foretak	146	242	146
248	174	290	Foretak	557	421	506
4	7	9	Massemarked	708	679	703
37	36	44	Engasjementer med pant i fast eiendom	116	111	126
63	90	63	Egenkapitalposisjoner	478	501	465
112	102	133	Øvrige eiendeler	206	180	178
1.046	1.121	1.116	Sum kredittrisiko Standardmetoden	2.654	2.578	2.561
22	42	30	Gjeldsrisiko	31	43	22
-	-	-	Egenkapitalrisiko	11	10	7
-	-	-	Valutarisiko og oppgjørsrisiko	0	4	2
545	458	545	Operasjonell risiko	923	852	924
38	40	32	Risiko for svekket kredittverdighet for motpart (CVA)	141	149	153
6.988	6.544	7.180	Minimumskrav ansvarlig kapital	9.418	8.749	9.171
87.354	81.801	89.750	Beregningsgrunnlag (RWA)	117.721	109.366	114.633
3.931	3.681	4.039	Minimumskrav ren kjernekapital, 4,5 prosent	5.297	4.921	5.159
			Bufferkrav			
2.184	2.045	2.244	Bevaringsbuffer, 2,5 prosent	2.943	2.734	2.866
3.896	3.640	4.003	Systemrisikobuffer, 4,43 prosent på konsern	5.218	4.867	5.081
2.184	2.045	2.244	Motsykliskbuffer, 2,5 prosent	2.943	2.734	2.866
8.264	7.730	8.490	Sum bufferkrav til ren kjernekapital	11.104	10.335	10.813
6.937	5.504	6.729	Tilgjengelig ren kjernekapital etter bufferkrav	5.397	4.702	5.618
			Kapitaldekning			
21,9 %	20,7 %	21,5 %	Ren kjernekapitaldekning	18,5 %	18,2 %	18,8 %
23,9 %	22,6 %	23,4 %	Kjernekapitaldekning	20,4 %	20,1 %	20,8 %
26,1 %	24,8 %	26,1 %	Kapitaldekning	23,1 %	22,2 %	23,0 %
			Uvektet kjernekapitalandel			
221.334	216.517	224.379	Balanseposter	329.436	311.331	323.929
7.559	6.724	7.777	Poster utenom balansen	9.211	8.046	8.984
-513	-382	-452	Øvrige justeringer	-612	-504	-666
228.380	222.858	231.704	Beregningsgrunnlag for uvektet kjernekapitalandel	338.035	318.873	332.247
20.883	18.519	21.010	Kjernekapital	24.073	21.985	23.793
9,1 %	8,3 %	9,1 %	Uvektet kjernekapitalandel (Leverage Ratio)	7,1 %	6,9 %	7,2 %